

21.07.2025

452/00.04.04/2025

Lieksan kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Asianosainen Sosiaali- ja terveysministeriö / lausuntopyyntö VN/13128/2025

Selostus Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Lieksan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta, joka koskee kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) muuttamista.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia. Aktivointisuunnitelmia laadittaisiin jatkossa enää toimeentulotukea saaville työttömille. Työttömyysetuuteen oikeutettujen työttömien osalta työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa (381/2023) tarkoitettu monialainen työllistymissuunnitelma korvaisi aktivointisuunnitelman kuntouttavaan työtoimintaan ohjautumisen perusteena.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan on kirjattu asiakastyötä tekevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten hallinnollisen työn taakan vähentäminen. Hallitusohjelman mukaan edistetään ammattihenkilöstön mahdollisuuksia kohdentaa työaika asiakastyöhön ja vähennetään ammattihenkilöstöltä vaadittavan kirjallisen työn määrää.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen päätöksiin, joilla hallitus on sopinut vuosien 2026–2029 julkisen talouden suunnitelmasta, sisältyy ”kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen”. Toimenpiteen tavoitteena on vähentää hyvinvointialueiden yleiskatteellista rahoitusta 1,6 miljoonaa euroa vuodesta 2026 alkaen.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on keventää aktivointisuunnitteluun liittyviä viranomaistehtäviä sekä purkaa aktivointisuunnitelman ja monialaisen työllistymissuunnitelman välisiä päällekkäisyyksiä. Esityksen tavoitteena on tehostaa hallintoa, sujuvoittaa lainsäädäntöä sekä turvata hyvinvointialueiden henkilöstöresurssien riittävyyttä. Esityksellä pyritään lisäksi osaltaan parantamaan julkisen talouden kestävyyttä.

Lausunto pyydetään jättämään Lausuntopalveluun 7.8.2025 mennessä.

Lieksan kaupungin lausunto

Näkemyksenne kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin esitetyistä muutoksista?

21.07.2025

Lieksan kaupunki kannattaa kuntouttavan työtoiminnan lakiin tehtävistä muutoksista. Asiakastyötä tekevien sosiaali- ja terveyshuollon ammattilaisten työajan kohdentaminen enenevässä määrin suoraan asiakastyöhön on tärkeää. Lakimuutoksen jälkeen on tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhuollossa keskitytään nimenomaan niihin asiakkaisiin, jotka sitä tukea todellisuudessa tarvitsisivat enemmän.

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista työttömiin?

Esityksen vaikutukset työttömiin näkyisivät palvelun laadussa. Aktivointisuunnitelmat laadittaisiin ainoastaan toimeentulotuen asiakkaille ja asiakkaan yksilölliseen palvelutarpeeseen perustuen, eikä työttömyyden kestoon tai työttömyysturvan maksupäiväkertymiin perustuen. Suunnitelmien laatiminen on koettu raskaaksi ja hallinnollisesti kuormittavaksi, mikä ei aina ole tuottanut asiakkaalle lisäarvoa.

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista viranomaisten toimintaan?

Nykyisin aktivointisuunnitelmia laaditaan myös sellaisille asiakkaille, joilla ei tosiasiaassa ole sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta. Tämä aiheuttaa tehottomuutta palveluprosesseissa ja kuluttaa viranomaisten niukkoja resursseja. Lieksan kaupunki näkee lakimuutoksen hyödylliseksi, koska tavoitteena on keventää aktivointisuunnitelmaan liittyviä viranomaistehtäviä sekä purkaa aktivointisuunnitelman ja monialaisen työllistymissuunnitelman välisiä päällekkäisyyksiä.

Työvoimaviranomaiset voisivat edistää asiakkaiden työllistymistä jatkossa ilman, että lakisääteiseen aktivointiin pitäisi sopia aika ja odottaa työparia sosiaalihuollosta. Tämä nopeuttaisi asiakkaiden työllistymistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten resursseja saataisiin kohdennettua niihin toimeentuloasiakkaisiin, joilla voi olla haasteita asumisolissa, terveydessä ja työkyvyssä. Kuntouttavaan työtoimintaan ohjautuisi niitä asiakkaita, jotka työtoiminnasta hyötyisivät eniten.

Näkemyksenne esityksen taloudellisista vaikutuksista?

Lieksan kaupunki näkee lakimuutoksen tuovan myös taloudellisia vaikutuksia, kun aktivointisuunnitelmia ei tehdä enää niille, joilla ei ole sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta, vaan aktivointisuunnitelmat toteutetaan asiakkaiden yksilöllisen palvelutarpeen perusteella. Monialaisen työllistämissuunnitelman ja aktivointisuunnitelmien päällekkäisyyksien purkamisella saadaan myös aikaiseksi säästöjä.

21.07.2025

Yleistä lausuttavaa esitysluonnoksesta.

Ei lausuttavaa.

Toimivallan peruste Lieksan kaupungin hallintosäätö 31 §, Viranhaltijoiden tehtävät ja erityinen toimivalta, kaupunginjohtaja

Päätös Lieksan kaupunki päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta.

Lausunto viedään tiedoksi kaupunginhallitukselle 11.8.2025.

Pirre Seppänen
Kaupunginjohtaja

*Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.*

Lisätietoja Elinvoimajohtaja Anne Karppinen, p. 040 1044 009,
sähköposti anne.karppinen(at)lieksa.fi

Työllisyyspalveluvastaava Raija Schroderus, p. 040 1044 312,
sähköposti raija.schroderus(at)lieksa.fi

Nähtävilläolo Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa, lieksa.fi, 21.7.2025

Jakelu Sosiaali- ja terveysministeriö / Lausuntopalvelu.fi

21.07.2025

Muutoksenhakukielto ja sen peruste

☒ Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta

☐ Muu peruste, mikä _____